

Jak pomóc dziecku radzić sobie z własnymi uczuciami?

Zamiast słuchać jednym uchem, słuchaj dziecka spokojnie i z uwagą;
bądź blisko
Zamiast pytań i rad, zaakceptuj uczucia dziecka słowami
"Och. mmmm, rozumiem".
Zamiast zaprzeczania uczuciom, określ te uczucia
Zamiast pytań i uzasadnień, zamień pragnienia w fantazję

Co zamiast karania?

Wskaż, w czym dziecko mogłoby Ci pomóc
Wyraź ostry sprzeciw (nie atakując charakteru)
Wyraź swoje uczucia i oczekiwania
Pokaż dziecku jak może naprawić zło
Zaproponuj wybór
Przejmij inicjatywę
Daj dziecku odczuć konsekwencje złego zachowania
i pamiętaj: kara rani, konsekwencje uczą!
Znajdźcie rozwiązanie problem

Jak uwolnić dziecko od grania roli?

Nie określaj dziecka tylko jego zachowanie
Wykorzystaj okazję pokazania dziecku, że nie jest tym za kogo się uważa
Stwórz sytuację, w której dziecko spojrzy na siebie inaczej
Pozwól dziecku "podśledzić", gdy mówi się o nim w innym świetle
Bądź dla dziecka wzorem
Bądź dla dziecka "dobrym duchem przeszłości"
– przypomnij mu sytuację, kiedy nie grał roli
Wyraź konstruktywnie i z szacunkiem uczucia i oczekiwania

Jak zachęcić dziecko do współpracy?

Opisz, co widzisz lub przedstaw problem
Udziel informacji
Powiedz to jednym słowem
Porozmawiaj o swoich uczuciach
Napisz liścik

Jak zachęcić dziecko do samodzielności?

Pozwól dziecku dokonać wyboru
Okaż szacunek dla dziecięcych zmaganiań w sposób konstruktywny
Nie zadawaj zbyt wielu pytań
Nie śpiesz się z udzielaniem odpowiedzi
Zachęć dziecko do korzystania z cudzych doświadczeń
Nie odbieraj nadziei
W miarę możliwości pozwól dziecku decydować samo o sobie
Nie zajmuj się każdym szczegółem życia dziecka
Nie mów o dziecku w jego obecności
Pozwól dziecku odpowiadać samemu
Okaż szacunek dla ewentualnej "gotowości" dziecka
Unikaj "nie"

Jak chwalić dziecko?

Opisz z uznaniem co widzisz lub czujesz
Nazwij zachowanie dziecka jednym słowem (cechą charakteru)
Pozwól dziecku pochwalić się samemu
Dopasuj pochwałę do wieku dziecka
Nie nawiązuj do poprzedniej słabości
Nie przesadzaj z entuzjazmem
Nie chwal zachowania, którego nie chcesz wzmocnić
Zamiast "Jestem z Ciebie dumna" powiedz "Pewnie jesteś z siebie dumny/a"
Skup się na wysiłku/włożonej pracy lub wskaż co konkretnie Ci się spodobało